

PM 2004 RVIII (Dnr 303-1645/2004)

Kväveoxidavgiften – ett effektivt styrmedel. En utvärdering av NOx-avgiften (SNV 5335) och Förslag för kostnadseffektiv minskning av kväveoxidutsläpp – kväveoxidavgift och handels-system (SNV 5356)

Remiss från Miljödepartementet

Remisstid 5 juli 2004

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som svar på remissen översänds denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Naturvårdsverket föreslår att kväveoxidavgiften höjs från 40 till 50 kr/kg NOx samt föreslår att avgiftssystemet utvidgas till sodapannor, sulfututpannor och förbränning från vissa industriella processer. Naturvårdsverket anser inte att handel med utsläppsrätter som alternativ till NOx-avgiften bör införas i dagsläget.

Sverige har satt som mål att utsläppen av kväveoxider (NOx) till luft ska minska till 148 000 ton år 2010. Med nuvarande styrmedel förväntas NOx-utsläppen minska till 160 000 ton 2010. Den största delen av denna utsläppsminskning förväntas ske hos bilar och arbetsmaskiner till följd av höjda avgaskrav. Det anses rimligt att en del av den ytterligare minskningen om 12 000 ton sker vid stationära utsläppskällor, såsom energiproduktion och industriella processer. Vid en avgiftsnivå på 50 kr/kg NOx uppskattas utsläppen minska med 5 400 ton till 8 800 ton/år från de stationära anläggningar som ingår i systemet.

NOx-avgiften tas ut av anläggningar som producerar mer än 25 GWh el och/eller värme per år. Anläggningarna betalar i proportion till sina utsläpp och får en återföring av avgiften i proportion till sin el- och värmeproduktion. Avgiften är 40 kr/kg NOx och den har inte höjts sedan införandet 1992. Naturvårdsverket konstaterar att NOx-avgiften är ett kostnadseffektivt komplement till utsläppsvillkor.

Kväveoxidutsläpp bidrar till övergödning, försurning och bildande av marknära ozon. Kväveoxid är inte en växthusgas.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden, styrelsen för Stockholms Näringslivskontor AB, gatu- och fastighetsnämnden samt stadsledningskontoret.

Yttranden är förvaltnings- och kontorsyttranden. Gatu- och fastighetsnämnden har ej inkommit med yttrande.

Sammanfattande remissvar

Miljöförvaltningen stöder i stort de förslag som Naturvårdsverket presenterar. *Näringslivskontoret* stödjer Naturvårdsverkets förslag. *Stadsledningskontoret* har ingen erinran mot Naturvårdsverkets förslag.

Mina synpunkter

Naturvårdsverkets förslag på en höjning och utvidgning av NOx-avgiften är nödvändig. Merparten av de totala utsläppen av kväveoxider i Sverige omfattas dock inte av avgiftssystemet. Avgiften är ett bra ekonomiskt styrmedel som skapar incitament för att komma tillrätta med de kostnader samhället idag har p.g.a. övergödning, försurning och bildande av marknära ozon.

Idag har vi enorma miljöskulder p.g.a. att vi tidigare inte har sett till att de som orsakade utsläppen också fick stå för kostnaderna för dessa. Ifall tidigare beslut hade haft kostnaderna av miljöförstöringen med i sina ekonomiska kalkyler hade många projekt kanske aldrig genomförts. Istället hade troligtvis andra mer miljövänliga projekt kommit till stånd och därmed bidragit till en långsiktigt hållbar tillväxt.

Utsläppen bidrar idag fortfarande till en minskad tillväxt inom de näringar som är beroende av ett vattenekosystem som är välmående samt för växande grödor. Därför är det av yttersta vikt att olika typer av styrmedel används, utvärderas och förändras när det behövs för att få till stånd en väl fungerande marknad och miljö. Storleken på avgiften bör alltså omprövas med jämna mellanrum så att utsläppsminskande åtgärder inte avstannar.

Utvidgningen för vilka som ska betala NOx-avgifter kommer inte beröra Stockholms stad direkt eftersom de verksamheterna utvidgningen gäller inte finns i kommunen.

För mer detaljerade synpunkter hänvisar jag i första hand till miljöförvaltningens yttrande i denna promemoria.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta följande

Som svar på remissen översänds denna promemoria.

Stockholm den 10 juni 2004

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Naturvårdsverket föreslår att kväveoxidavgiften höjs från 40 till 50 kr/kg NO_x samt föreslår att avgiftssystemet utvidgas till sodapannor, sulfutluppanor och förbränning från vissa industriella processer. Naturvårdsverket anser inte att handel med utsläppsrätter som alternativ till NO_x-avgiften bör införas i dagsläget.

Sverige har satt som mål att utsläppen av kväveoxider (NO_x) till luft ska minska till 148 000 ton år 2010. Med nuvarande styrmedel förväntas NO_x-utsläppen minska till 160 000 ton 2010. Den största delen av denna utsläppsminskning förväntas ske hos bilar och arbetsmaskiner till följd av höjda avgaskrav. Det anses rimligt att en del av den ytterligare minskningen om 12 000 ton sker vid stationära utsläppskällor, såsom energiproduktion och industriella processer. Vid en avgiftsnivå på 50 kr/kg NO_x uppskattas utsläppen minska med 5 400 ton till 8 800 ton/år från de stationära anläggningar som ingår i systemet.

NO_x-avgiften tas ut av anläggningar som producerar mer än 25 GWh el och/eller värme per år. Anläggningarna betalar i proportion till sina utsläpp och får en återföring av avgiften i proportion till sin el- och värmeproduktion. Avgiften är 40 kr/kg NO_x och den har inte höjts sedan införandet 1992. Naturvårdsverket konstaterar att NO_x-avgiften är ett kostnadseffektivt komplement till utsläppsvillkor.

Kväveoxidutsläpp bidrar till övergödning, försurning och bildande av marknära ozon. Kväveoxid är inte en växthusgas.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden, styrelsen för Stockholms Näringslivskontor AB, gatu- och fastighetsnämnden samt stadsledningskontoret.

Yttranden är förvaltnings- och kontorsyttranden. Gatu- och fastighetsnämnden har ej inkommit med yttrande.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 maj 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Synpunkter på förslag för kostnadseffektiv minskning av kväveoxidutsläpp – kväveoxidavgift och handelssystem

Naturvårdsverket har i regleringsbrevet för budgetår 2003 fått i uppdrag att se över systemet med miljöavgifter på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion. I uppdraget ingår även att utreda möjligheterna att på ett kostnadseffektivt sätt utöka systemet till fler verksamheter för att på så sätt minska de totala svenska utsläppen av kväveoxider. Även avgiftens storlek ska utredas. Naturvårdsverket ska vidare undersöka förutsättningarna för att använda handel med utsläppsrätter för att minska utsläppen av kväveoxider. Naturvårdsverket ska även lämna förslag till åtgärder.

Utsläpp av kväveoxider till luft och nedfall av kväveföreningar över mark och vatten är bidragande orsaker till försurning av mark- och vattenområden, övergödning av sjöar, vattendrag och havsområden samt bildning av marknära ozon, som är skadligt för många växter och för människors hälsa. Försurningsmålet har ett delmål som direkt berör utsläpp av kväveoxider:

- År 2010 ska utsläppen i Sverige av kväveoxider till luft ha minskat till 148 000 ton.

Utsläppen av kväveoxider i Sverige var år 2001 ca 250 000 ton. Utsläppen av kväveoxider förväntas utifrån nu beslutade styrmedel att minska till 160 000 ton år 2010. Den största delen av denna utsläppsminskning förväntas ske hos bilar och arbetsmaskiner till följd av höjda avgaskrav. Därför kan det anses vara rimligt att en del av den ytterligare utsläppsminskning som krävs för att

nå utsläppsmålet 148 000 ton år 2010 sker vid stationära utsläppskällor såsom energiproduktion och industriella processer.

Naturvårdsverkets förslag

För att uppnå en kostnadseffektiv minskning av kväveoxidutsläppen genom NO_x-avgiftssystemet föreslår Naturvårdsverket att:

- avgiftssystemet utvidgas till att även omfatta skogsindustrins sodapannor och sulfutpannor,
- avgiftssystemet utvidgas till att omfatta förbränning inom industriella processer (dock bör särskilda övervägande göras gällande undantag för vissa industriella processer),
- den nedre gränsen för när avgiftsplikt inträder bibehålls vid 25 GWh per år,
- avgiftens storlek i ett inledningsskede höjs till 50 kronor, och
- en utvärdering av resultatet av en utvidgning av NO_x-avgiftssystemets omfattning och avgiftens storlek bör göras två år efter att förändringen trätt i kraft. I samband med denna utvärdering bör en ytterligare höjning av avgiftens storlek övervägas mot bakgrund av denna utvärdering.

Genom utvidgningen av NO_x-avgiftssystemet kan ytterligare cirka 19 500 ton kväveoxider per år omfattas av kväveoxidavgiften. Vid avgiften 50 kronor har den förväntade utsläppsminskningen beräknats till cirka 6 500 ton, varav 5 400 ton vid de idag avgiftspliktiga anläggningarna. Vid avgiften 60 kronor förväntas en ytterligare utsläppsminskning på 1 300 ton, varav 300 ton vid de idag avgiftspliktiga. Det kan dock antas att utsläppsminskningen kan bli större i praktiken, framförallt vid de industriella processerna.

Naturvårdsverket har i samband med administrationen av NO_x-avgiften noterat att de nuvarande reglernas utformning i vissa fall skulle kunna utformas så att tillsynen och administration av avgiften förenklas och konsekvenser av vissa regler blir rimligare för de avgiftspliktiga anläggningarna. Dessa innebär att:

- ? tiden som utsläppen, i de fall mätutrustningen är ur funktion, kan beräknas som en och en halv gångar de normala utsläppsvärdena ökas från 60 till 120 dygn (2 880 timmar) per år,
- ? schablonnivån för gasturbiner ändras från 600 till 250 mg kväveoxid per megajoule tillfört bränsle,
- ? regeringen ger Naturvårdsverket bemyndigande att ge ut föreskrifter med krav på mätutrustning för bestämmande av nyttiggjord energi,
- ? regler införs som möjliggör för Naturvårdsverket att förelägga den avgiftspliktige att vidta åtgärder eller göra utredningar i de fall den avgiftspliktige inte uppfyller föreskrivna krav på mätutrustning för bestämning av avgiftspliktiga utsläpp. Föreläggandet ska kunna förenas med vite.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen stöder i stort de förslag som Naturvårdsverket presenterar. Förvaltningen konstaterar dock att en stor andel av NO_x-utsläppen inte omfattas av NO_x-avgiftssystemet eller krav på avgasrening. När avgiftssystemet utvidgats enligt Naturvårdsverkets förslag ingår ca 33 000 ton NO_x från fasta källor i systemet. Huvuddelen, ca 90 000 ton ligger fortfarande utanför avgiftssystemet.

Utsläpp av NO _x i Sverige år 2001	250 000 ton
Utsläpp från fasta källor 2001	124 000 ton
- varav utsläpp som ingår i NO _x -avgiftssystemet	14 700 ton
- varav utsläpp som föreslås ingå i NO _x -avgiftssystemet	19 500 ton
- prognostiserad utsläppsminskning med utvidgning och ökad NO _x -avgift (60 kr)	7 800 ton
varav utsläpp som ej kommer att ingå i NO _x -avgiftssystemet	89 800 ton
Utsläpp från rörliga källor 2001	126 000 ton
Utsläppsmål år 2010	148 000 ton

Det framgår inte av Naturvårdsverkets rapport vad det är för verksamheter som står för dessa utsläpp och hur de fördelas. Det är en brist då det inte går att göra en helhetsbedömning av Naturvårdsverkets förslag. Frågan ligger förmodligen utanför detta uppdrag men är ändå viktig om Sveriges utsläppsmål på 148 000 ton ska kunna uppnås år 2010.

En utvidgning av avgiftssystemet påverkar inte Stockholms företag eller utsläpp

Naturvårdsverket föreslår att skogsindustrins sodapannor och sulfitpannor samt förbränning i industriella processer ska ingå i NOx-avgiftssystemet. Särskilda överväganden bör enligt Naturvårdsverket göras då det gäller ekonomiska konsekvenser för cementindustri, kalkindustri, glasindustri och industri som tillverkar spånskivor.

En utvidgning enligt Naturvårdsverkets förslag innebär att dagens 14 730 ton (2002) utvidgas med ytterligare ca 19 500 ton NOx från anläggningar som tidigare stått utanför avgiftssystemet. Industriegrenar som berörs är skogsindustri, järn- och stålindustri, cement- och kalkindustri, storskalig glas- och mineralindustri, raffinaderier, övrig kemisk industri, gruvindustri, spånskiveproducenter och tillverkare av förädlade biobränslen. Någon sådan industri finns inte inom Stockholms stad. Eventuellt kan priset på förädlad biobränsle påverkas om NOx-avgift tas ut för producenter av biobränsle.

Behålla den nedre gränsen för avgiftspliktiga pannor vid 25 GWh per år

Naturvårdsverket har gjort bedömningen att antalet anläggningar med pannor som producerar mindre än 25 GWh per år är många, små och inte släpper ut mer än 5 ton NOx per år. Kostnaderna för mätning skulle bli orimligt hög per kilo reducerat NOx även om kostnaderna för utsläppsminskande åtgärder skulle vara skäliga. Verket föreslår därför ingen ändring av gränsen för när en panna eller anläggning blir avgiftspliktig.

Miljöförvaltningen delar inte Naturvårdsverkets bedömning. I Stockholms stad finns sex stycken spetslastanläggningar kopplade på södra nätet som producerar värme vid låga temperaturer. Anläggningarna består av tre till fem pannor. På det sätt som NOx-avgiftssystemet är utformat idag ska en enskild panna producera mer än 25 GWh nyttiggjord energi för att bli avgiftsskyldig. Ludvigsbergs värmeverk producerade 28 GWh (tillförd energi) år 2003 och släppte ut 16,3 ton NOx. Skarpnäcks värmeverk producerade 17 GWh (tillförd energi) och släppte ut 11,2 ton NOx.

En anläggning med tre pannor kan producera 74 GWh nyttiggjord energi jämnt utslaget på pannorna utan att betala NOx-avgift. Man talar om paragrafdrift när drifttiden fördelas så att ingen panna kommer över 25 GWh nyttiggjord energi. För Ludvigsbergs del skulle anläggningen kunna släppa ut ca 45 ton NOx utan att bli avgiftspliktig. Bara i Stockholm finns sex anläggningar som på liknande sätt kan släppa ut betydligt mer än 5 ton NOx.

En annan möjlighet till utvidgning av avgiftssystemet är att mindre produktionsenheter som är avgiftsbefriade, men som finns på större anläggningar där andra enheter betalar NOx-avgift, skulle ingå i systemet. Naturvårdsverket uppskattar att dessa anläggningar släpper ut ca 980 ton NOx per år. Liksom för små anläggningar bedömer Naturvårdsverket att mätkostnaderna blir för höga för dessa små produktionsenheter.

I Stockholm finns mindre, avgiftsbefriade produktionsanläggningar på Värtaverket, Akallaverket och på Årsta värmeverk. Värtaverket har ett driftordningsvillkor som innebär att en panna med höga specifika utsläpp inte får tas i drift före en panna med lägre specifika utsläpp. De mindre, icke avgiftspliktiga anläggningarna på Värtaverket producerade 48 GWh (tillförd energi) 2003 och släppte ut 16,7 ton NOx.

Akallaverket har tre pannor varav P3 går i botten och deklarerar NOx. Övriga två pannor P1 och P2 är så kallade någongångspannor. År 2003 producerade P1 och P2 92 GWh varför åtminstone en av pannorna borde betala NOx-avgift. NOx-utsläppet var 31 ton samma år. Alla pannorna i Akallaverket har mätutrustning för den händelse någon mer än P3 skulle hamna över gränsen och bli avgiftspliktig. År 2001 var den tillförda energin till pannorna P1 och P2 57 GWh. Den nyttiggjorda energin per panna blev dock mindre än 25 GWh så pannorna betalade inte NOx-avgift det året. NOx-utsläppen blev 21 ton.

Årsta värmeverk har tre avgiftspliktiga pannor och två pannor som inte betalar avgift. År 2003 producerade de icke-avgiftspliktiga pannorna 20 GWh (tillförd energi) och släppte ut 8 ton NOx.

Det faktum att varje enskild panna måste producera mer än 25 GWh medför att utsläppen blir större än om det var anläggningen som blev avgiftspliktig vid 25 GWh. Det bör inte vara en enskild pannas energiproduktion som ska vara avgörande för om en anläggning ska betala NOx-avgift eller ej. Genom att undvika paragrafdrift kan driften koncentreras till en eller två pannor vid en anläggning. När drifttiderna ökar minskar kostnaderna på kg avskilt NOx och incitamenten för NOx-reducerande åtgärder ökar. Frågan bör utredas ytterligare så att en ändring blir möjlig på sikt.

Miljöförvaltningen konstaterar att det kan ske betydligt större utsläpp än 5 ton från en anläggning som producerar mindre än 25 GWh. Frågan om att sänka den nedre gränsen för avgiftsplikt bör utredas ytterligare så att en större andel av NOx-utsläppen från fasta anläggningar kan ingå i avgiftssystemet på sikt. Även frågan om att ta in mindre pannor vid stora anläggningar i systemet bör utredas vidare.

Ändring av avgiftens storlek

Miljöförvaltningen är positiva till en ökning av NOx-avgiften. Avgiftens storlek är nominellt oförändrad sedan den beslutades 1990. I praktiken, dvs. i relation till den allmänna prisnivån, är den dock sänkt. Enligt producentprisindex (PPI) motsvarar dagens (år 2001) 40 kronor 32 kronor år 1990. För att bibehålla sitt relativa värde skulle avgiften i dagens penningvärde ligga på ca 50 kronor. Om man istället räknar upp enligt KPI, konsumentprisindex ges en ytterligare höjning till ca 60 kronor. Ett motiv för en höjning av avgiftsnivån är alltså att den bör bibehålla sitt relativa värde.

Skälighetsnivån för försiktighetsmått vid tillståndsprövning bestäms helt och hållet av NOx-avgiftens storlek. Det är mycket svårt att argumentera för försiktighetsmått och åtgärder som kostar mer än 40 kr/kg NOx och 30 kr /kg S. Rimlighetsbedömningen påverkas av nivån på avgiften oavsett vad som anses vara tekniskt möjligt eller miljömässigt motiverat. En avgiftsnivå på 60 kr/kg NOx skulle medföra att det är lättare att argumentera för SCR (selektiv katalytisk rening). Dagens nivå på avgift styr starkt mot SNCR (selektiv icke-katalytisk rening) trots att reningsgraden inte är större än 50-60%. SCR borde anses vara BAT (best available technology) då reningsgraden ofta är uppåt 90%.

Avgiftspliktiga anläggningar i Stockholm påverkas av en höjd avgift. År 2002 hade tre av anläggningarna specifika utsläpp under genomsnittet 0,241 kg NOx/MWh och fick tillbaka pengar. Tre anläggningar fick inte återbetalning. Sammantaget fick anläggningarna i Stockholm tillbaka drygt 13 miljoner kronor från NOx-avgiftssystemet. Inledningsvis borde en avgiftshöjning innebära ökad vinst för Stockholms anläggningar till dess att andra anläggningar vidtar åtgärder för att minska sina utsläpp ytterligare.

Utvärdering

Miljöförvaltningen är mycket positiv till förslaget att en utvärdering av resultatet av en utvidgning av NOx-avgiftssystemets omfattning och avgiftens storlek bör göras två år efter att förändringen trätt i kraft. Utvärderingen bör innefatta frågorna om ytterligare utvidgning av systemet. Förvaltningen anser att det bör utredas om bestämmelserna kan ändras så att det är totala produktionen på en anläggning (>25 GWh) som bör bestämma om avgiftsplikt föreligger eller ej. Gränsen vid 25 GWh bör ses över och om möjligt sänkas. Möjligheten att ta med små pannor vid stora anläggningar bör ses över. Storleken på avgiften bör också omprövas med jämna mellanrum så att utsläppsminskande åtgärder inte avstannar.

Förslag till ändringar i nuvarande regler för NOx-avgift

Förslag: Tiden som utsläppen, i de fall mätutrustningen är ur funktion, kan beräknas som en och en halv gånger de normala utsläppsvärdena ökas från 60 till 120 dygn (2 880 timmar) per år.

Förvaltningen ifrågasätter att en mätutrustning ska få vara ur funktion under en tredjedel av året utan att verksamhetsutövaren ska få ta ekonomiska konsekvenser av detta. Det ligger i linje med en god egenkontroll att mätinstrument sköts och underhålls så de fungerar. Nuvarande regel om mätbortfall max 60 dygn bör kvarstå.

Förslag: schablonnivån för gasturbiner ändras från 600 till 250 mg kväveoxid per megajoule tillfört bränsle.

Förvaltningen har svårt att avgöra om det är rimligt att sänka schablonen. En gasturbin i Stockholm uppges släppa ut 304 mg NO_x/MJ tillfört bränsle.

Förslag: regeringen ger Naturvårdsverket bemyndigande att ge ut föreskrifter med krav på mätutrustning för bestämmande av nyttiggjord energi.

Förvaltningen är mycket positiv till förslaget.

Förslag: Regler införs som möjliggör för Naturvårdsverket att förelägga den avgiftspliktige att vidta åtgärder eller göra utredningar i de fall den avgiftspliktige inte uppfyller föreskrivna krav på mätutrustning för bestämning av avgiftspliktiga utsläpp. Föreläggandet ska kunna förenas med vite.

Förvaltningen är mycket positiv till förslaget. En tillsynsmyndighet utan ordentliga verktyg kan få lägga ner orimligt mycket tid på att få in uppgifter eller få till stånd åtgärder som behövs för att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter. Det är bra om en tillsynsmyndighet har de redskap som behövs för en effektiv tillsyn. Risken minskar också att Naturvårdsverket vänder sig till tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken för att genom den få till stånd utredningar och åtgärder med stöd av balken.

Handel med utsläppsrätter

Förvaltningen har inga erfarenheter av utsläppshandel och har därför inga synpunkter.

Näringslivskontorets tjänsteutlåtande från den 20 maj 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Miljödepartementet har remitterat Naturvårdsverkets utvärdering av NO_x-avgiften (SNV 5335) samt förslag för kostnadseffektiv minskning av kväveoxidutsläpp (SNV 5356) till Stockholms stad.

Naturvårdsverket föreslår att kväveoxidavgiften höjs från 40 till 50 kr/kg NO_x samt föreslår att avgiftssystemet utvidgas till sodapannor, sulfutluppanor och förbränning från vissa industriella processer. Naturvårdsverket anser inte att handel med utsläppsrätter som alternativ till NO_x-avgiften bör införas i dagsläget.

Sverige har satt som mål att utsläppen av kväveoxider (NO_x) till luft ska minska till 148 000 ton år 2010. Med nuvarande styrmedel förväntas NO_x-utsläppen minska till 160 000 ton 2010. Den största delen av denna utsläppsminskning förväntas ske hos bilar och arbetsmaskiner till följd av höjda avgaskrav. Det anses rimligt att en del av den ytterligare minskningen om 12 000 ton sker vid stationära utsläppskällor, såsom energiproduktion och industriella processer.

Ärendet är bland annat remitterat till miljö- och hälsoskyddsnämnden som besitter specialistkompetens inom området. Näringslivskontoret finner det därför inte nödvändigt att kommentera detaljer och sakförhållanden i Naturvårdsverkets rapport. Näringslivskontoret stödjer i övrigt Naturvårdsverkets förslag.

Näringslivskontoret noterar vidare att NO_x-avgiften verkat teknikdrivande, vilket ger goda förutsättningar för svensk miljöteknikexport. I Stockholms stad och län finns flera företag, både industrier och konsulter, som specialiserar sig på mät- och reningsteknik som kan bidra till minskade NO_x-utsläpp.

Ärendets beredning

Miljödepartementet har remitterat Naturvårdsverkets utvärdering av NOx-avgiften (SNV 5335) samt förslag för kostnadseffektiv minskning av kväveoxidutsläpp (SNV 5356) till Stockholms stad.

Ärendet har beretts inom näringslivskontoret i samarbete med stadsdelningskontoret.

Ärendet

Naturvårdsverket föreslår att kväveoxidavgiften höjs från 40 till 50 kr/kg NOx samt föreslår att avgiftssystemet utvidgas till sodapannor, sulfutpannor och förbränning från vissa industriella processer. Naturvårdsverket anser inte att handel med utsläppsrätter som alternativ till NOx-avgiften bör införas i dagsläget.

Sverige har satt som mål att utsläppen av kväveoxider (NOx) till luft ska minska till 148 000 ton år 2010. Med nuvarande styrmedel förväntas NOx-utsläppen minska till 160 000 ton 2010. Den största delen av denna utsläppsminskning förväntas ske hos bilar och arbetsmaskiner till följd av höjda avgaskrav. Det anses rimligt att en del av den ytterligare minskningen om 12 000 ton sker vid stationära utsläppskällor, såsom energiproduktion och industriella processer. Vid en avgiftsnivå på 50 kr/kg NOx uppskattas utsläppen minska med 5 400 ton till 8 800 ton/år från de stationära anläggningar som ingår i systemet.

NOx-avgiften tas ut av anläggningar som producerar mer än 25 GWh el och/eller värme per år. Anläggningarna betalar i proportion till sina utsläpp och får en återföring av avgiften i proportion till sin el- och värmeproduktion. Avgiften är 40 kr/kg NOx och den har inte höjts sedan införandet 1992. Naturvårdsverket konstaterar att NOx-avgiften är ett kostnadseffektivt komplement till utsläppsvillkor.

Kväveoxidutsläpp bidrar till övergödning, försurning och bildande av marknära ozon. Kväveoxid är inte en växthusgas.

Näringslivskontorets synpunkter

Ärendet är bland annat remitterat till miljö- och hälsoskyddsnämnden som besitter specialistkompetens inom området. Näringslivskontoret finner det därför inte nödvändigt att kommentera detaljer och sakförhållanden i Naturvårdsverkets rapport utan väljer att anförda följande. Näringslivskontoret stödjer Naturvårdsverkets förslag och anför i övrigt följande. Näringslivskontoret konstaterar att Naturvårdsverkets förslag berör åtta anläggningar som AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad är huvudman för:

Akallaverket	Kraft- och värmeverk
Bristaverket	Kraft- och värmeverk
Hammarbyverket	Kraft- och värmeverk
Hässelbyverket	Kraft- och värmeverk
Högdalenverket	Avfallsförbränning
Orminge Panncentral	Kraft- och värmeverk
Värtaverket	Kraft- och värmeverk
Årsta Värmeverk	Kraft- och värmeverk

Näringslivskontoret noterar vidare att NOx-avgiften verkar teknikdrivande, vilket ger goda förutsättningar för svensk miljöteknikexport. I Stockholms stad och län finns flera företag, både industrier och konsulter, som specialiserar sig på mät- och reningsteknik som kan bidra till minskade NOx-utsläpp.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande från den 20 maj 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Ärendets beredning

Miljödepartementet har remitterat Naturvårdsverkets utvärdering av NOx-avgiften (SNV 5335) samt förslag för kostnadseffektiv minskning av kväveoxidutsläpp (SNV 5356) till Stockholms stad.

Inom Stockholms stad har ärendet remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden, Näringslivskontoret ABs styrelse, gatu- och fastighetsnämnden samt stadsledningskontoret.

Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av finansavdelningen.

Ärendet

Naturvårdsverket föreslår att kväveoxidavgiften höjs från 40 till 50 kr/kg NOx samt föreslår att avgiftssystemet utvidgas till sodapannor, sulfutluppanor och förbränning från vissa industriella processer. Naturvårdsverket anser inte att handel med utsläppsrätter som alternativ till NOx-avgiften bör införas i dagsläget.

Sverige har satt som mål att utsläppen av kväveoxider (NOx) till luft ska minska till 148 000 ton år 2010. Med nuvarande styrmedel förväntas NOx-utsläppen minska till 160 000 ton 2010. Den största delen av denna utsläppsminskning förväntas ske hos bilar och arbetsmaskiner till följd av höjda avgaskrav. Det anses rimligt att en del av den ytterligare minskningen om 12 000 ton sker vid stationära utsläppskällor, såsom energiproduktion och industriella processer. Vid en avgiftsnivå på 50 kr/kg NOx uppskattas utsläppen minska med 5 400 ton till 8 800 ton/år från de stationära anläggningar som ingår i systemet.

NOx-avgiften tas ut av anläggningar som producerar mer än 25 GWh el och/eller värme per år. Anläggningarna betalar i proportion till sina utsläpp och får en återföring av avgiften i proportion till sin el- och värmeproduktion. Avgiften är 40 kr/kg NOx och den har inte höjts sedan införandet 1992. Naturvårdsverket konstaterar att NOx-avgiften är ett kostnadseffektivt komplement till utsläppsvillkor.

Kväveoxidutsläpp bidrar till övergödning, förorening och bildande av marknära ozon. Kväveoxid är inte en växthusgas.

Stadsledningskontorets synpunkter

Ärendet är bland annat remitterat till miljö- och hälsoskyddsnämnden som besitter specialistkompetens inom området. Stadsledningskontoret finner det därför inte nödvändigt att kommentera detaljer och sakförhållanden i Naturvårdsverkets rapport utan väljer att anföra följande. Stadsledningskontoret har ingen erinran mot Naturvårdsverkets förslag och anför i övrigt följande.

Stadsledningskontoret konstaterar att Naturvårdsverkets förslag berör åtta anläggningar som AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad är huvudman för:

Akallaverket	Kraft- och värmeverk
Bristaverket	Kraft- och värmeverk
Hammarbyverket	Kraft- och värmeverk
Hässelbyverket	Kraft- och värmeverk
Högdalenverket	Avfallsförbränning
Orminge Panncentral	Kraft- och värmeverk
Värtaverket	Kraft- och värmeverk
Årsta Värmeverk	Kraft- och värmeverk

Stadsledningskontoret noterar vidare att NOx-avgiften verkat teknikdrivande, vilket ger goda förutsättningar för svensk miljöteknikexport. I Stockholms stad och län finns flera företag, både industrier och konsulter, som specialiserar sig på mät- och reningsteknik som kan bidra till minskade NOx-utsläpp.